

Megfelelő növényt a megfelelő helyre

Zöld a városban címmel rendezett konferenciát a Holland Királyság Nagykövetsége és a Green City Tanács a Hortus Hungaricus kiállításon. Az előadók holland és magyar példák segítségével osztották meg tapasztalataikat a hallgatósággal a Green City Mozgalom eredményeiről.

A zöldfelületek fejlesztése, megtérülése számokban is mérhető.

Martijn Homan mezőgazdasági tanácsos bevezetőjében reményét fejezte ki, hogy a Magyar Kertépítők Országos Szövetsége (MAKEOSZ) és a Green City Tanács szoros együttműködése sokat tehet majd a még zöldebb Magyarországiért.

Hatszorosan

Minden befektetés hatszorosan megtérülést eredményez, vagyis a zöldfelületek fejlesztése, megtérülése számokban is mérhető, hallottuk *Somorjai Tamás* Zsolt, a Zöldebb Városokért Nonprofit Kft.

ügyvezetőjének előadásában. A városoknak az ökoszisztémába való visszakapcsolás a természet ingyenes szolgáltatásainak hasznosítási lehetőségét jelenti, ami gazdasági fejlődésük alapja lehet.

A település életébe makro és mikro szinten épülhetnek be a zöld fenntarthatósági elvek. Makro szinten, települési léptékben a rendelkezésre álló adatok, dokumentumok felhasználásával a zöldfelületek integrált fejlesztésével, egész városrészek teljes rehabilitációjával lehetséges mindez. A legfontosabb kiindulópont a tudatos, átfogó, Green City alapú településtervezés. Ha ez megvalósul, a későbbi munkák már ennek megfelelően haladhatnak, koordinálásuk egyszerűbb. Erre példa Miskolc városának működése.

A külföldi megoldások közül a finnországi Kotka kikötővárosát emelte ki az előadó. Az 1980-as évektől a település vezetése tudatosan törekedett arra, hogy a kikötővárosként és logisztikai központként ismert Kotka a zöld parkok városává váljon. A korábban teherkikötőként és olajraktárként működő húszhektáros felhagyott ipari park területén hagyták, hogy a természetes erdő- és növénytakaságok visszafoglalják azt. Később a park kisebb része tudatosan tervezett terület lett, a nagyobb részét pedig meghagyták a visszatelepült természetes növénytakaságok élettereként. A sport- és rekreációs célokra tervezett helyek is tökéletesen belesimulnak a természetes környezetbe. Így jött létre a Katariina Beach Park, amely idén ELCA Nemzetközi Irány-

▲▼ A felhagyott ipari park területén megjelent természetes erdő- és növénytakaságok Kotka városában, Finnországban és a környezetében kialakított Katariina Beach Park zöldterülete

zat Díját (International ELCA Trend Award) kapta.

Mikro szinten kisebb lépésekkel haladhatunk, integrált tervekkel, innovatív zöld megoldásokkal, a lakosság bevonásával. Budapest VI. kerületében magyar Green City fejlesztésű, újrahasznosított anyagból készült növény kandeláberek helyeztek el, amik a burkolatok cseréje nélkül olyan szűk városi helyeken is növelik a zöldfelületek nagyságát, ahol lombos fák telepítésére nincs lehetőség.

Nyáregyháza 600 éves évfordulójára felajánlasként érkezett 600 tő diócsmetéből Agroparkot (közhatalmatú ültetvény) alakítottak ki, ami egyszerre társadalmi és turisztikai helyszíneként működik és munkalehetőséget ad a lakosságnak.

Miskolc: zöld mintaváros

A klímaváltozás és az urbanizáció együttes hatásának eredményeként olyan gyors a változás a településeken, hogy a korábbi írott szakmai ismeretanyag, és a növények alkalmazkodó képessége ezt nem tudja követni. A megoldás a változások átgondolása, a szakma szereplői közötti párbeszéd és új, az éghajlatunkhoz alkalmazkodó növényzet megtalálása lehetne.

Miskolc város zöld törekvéseiről szolt *Pfliegler Péter*, Miskolc alpolgármestere és *Imricsko Edit* (Roeleveland és Sikkes ArchHitecture) előadása. A 166 ezer lakosú város keskeny völgyben fekszik, a bezárt gyárak miatt nagy a barna mezős területek aránya. A város 2011-ben csatlakozott a Green City mozgalomhoz, Magyarország első, zöld mintavárosa lett. Elkészült és elfogadták a város fenntartható fejlődési stratégiáját. Ennek szellemében két projekt indult el. Az egyik a Miskolc-Tapolca strand és környezetének fejlesztése, a másik a Diósgyőri Acélművek (DAM) területének átalakítása.

A város 2014-ig a Fenntartható Fejlődési Stratégia részeként szeretné a közösségi közlekedést környezetbaráttá, kisebb lég- és zajszennyezésűvé alakítani. Tizenkét kilométer hosszan új kerékpárút építése és a bezárt gyár ipari vágányaira tervezett új villamosvonal kialakítása szerepel a terv között. A meglévő geotermikus energia felhasználásával pedig üvegház és fólia alatti zöldségtermesztést, valamint mangalica- és szürkemarha-tenyésztést kezdenék a városi cégek ellátására.

Imricsko Edit holland-magyar építésziroda munkatársaként vesz részt a DAM barnamezős beruházás tervezésében. A 130 hektáros terület több épülete megőrzésre érdemes. A legfontosabb feladat meghatározni a terület új arculatát, hogyan tudna bekapcsolódni a város életébe, hisz elhelyezkedéséből adódóan központi szerepet játszhat.

Szloszjár György, a Green City Akkreditált Garten Stúdió ügyvezetője megvalósult, vagy még tervezés alatt álló feladatokon mutatta be, hogy hol kapcsolódhat a tájépítész munka a Green City elvekhez.

A miskolc-tapolcai strand és őspark koncepciótervezése során a természetes vegetáció és az épített zöldfelület egységének megteremtését tartották szem előtt. A korábbi strand területének egy részét az ősparkhoz kapcsolják, a régi medencéből alakítják majd ki az új park tavait.

Kertnézők

Kertnézőben mozgalom indult a MAKEOSZ és a Zöldebb Városokért Nonprofit Kft. támogatásával, ahol olyan nívós magánkerteket, városi belső udvarokat, vidéki kúriákat szeretnének példaként megmutatni az érdeklődőknek, amelyek hozzájárulnak a kertkultúra fejlesztéséhez. A magántulajdonú zöld területek jelentős részét képezik a települési zöldnek, így azok színvonalának emelése hatékonyan fejlesztheti a település zöld infrastruktúráját. A programban lehetőség nyílik arra, hogy a kerttervezők-építők, és a tulajdonosok átadhassák egymásnak tapasztalataikat. A szervezők nem titkolt célja, hogy ezzel a lakosságot sarkallják zöld környezetük alakítására, fejlesztésére.

A békéscsabai Szent István tér tervezési munkái során a korábbi tervpályázatot alakították át. Eredetileg mélygarázs épült volna a téren, ami miatt sok koros fát kellett volna kivágni. A lakosság és a civil szervezetek kifogásolták a fakivágást, ezért az eredeti elképzelést elvetették. A Green City elveknek megfelelően fenntarthatóbb, összefüggőbb zöldfelület kialakítását vették napirendre, kevesebb fakivágással.

Jó úton

Jan De Vries, a Holland Faiskolai Szövetség elnöke a „Hollandia zöld úton” című előadásában gyakorlati tapasztalatokat osztott meg a hallgatósággal. Hollandiában az 50-es évektől tapasztalható fokozott érdeklődés a városi zöldfelületek iránt. Utólag látszik, hogy abban az idő-

▲ Újrahasznosított anyagból készült kandeláberek Budapest VI. kerületében

Békéscsaba, Szent István tér

Megfelelő növényt a megfelelő helyre

Megnőtt az igény az illatos és hosszú virágzási idejű növények iránt.

Mintaév

A Városi Kertek jelentőségéről hallhattunk *Rosta Gábor*-tól, a Városi Kertek Közhasznú Egyesület elnökétől. Önszerveződő civil kezdeményezésként idén tavasszal épült meg a főváros 19. kerületében, 960 négyzetméteres önkormányzati tulajdonú területen az első közösségi kert. Először elkészült a kulcsra zárható kerítés, amit Rosta Gábor elengedhetetlennek tart a kert hosszú távú működéséhez. 26 darab 1,5 x 3 méteres kiemelt ágyást alakítottak ki. A kert kialakításával együtt megkezdődött a közösségépítés is: nevezetes napokat, rendezvényeket szerveznek. Így találták ki például az ültetőnapot, a komposztláda-építő napot, a kerti bútorépítő napot. Emellett kéthetenként kerti megbeszéléseket tartanak, ahol az időszerű feladatok állnak a középpontban.

Az idei mintaév a közösségi kertek életében. Kialakult a jogi háttér, már levonhatók a tervezési és építési tanulságok, összeállt a közösségépítési módszer. Kialakult egy „csomag”, ami bármelyik önkormányzatnál használható. (A közösségi kertekről lapunk idei 5. számában írtunk bővebben.)

szakban nem jó növényfajokat és -fajtákat használtak, mert túl magasak lettek a fenntartási költségek. Azóta sok változás történt: megnőtt az emberek mobilitása, aminek következtében nőtt

az útfelületek és csökkent a zöldfelületek aránya. Növekedtek a beruházási költségek, ezért a költségcsökkentés érdekében elkezdtek erdészeti növényeket használni, mert az olcsóbbnak tűnt. De kiderült, hogy ez sem volt jó ötlet. A 90-es években aztán, a Green City megjelenésével, másfajta gondolkodásmód alakult ki Hollandiában.

A település hosszú távú életében fontos, hogy a városvezetés meghatározza, milyen célra akar zöldfelületet létesíteni. Ez az elsődleges szempont. Emellett figyelembe kell venni a telepítendő terület talaj- és éghajlati adottságait, vízviszonyait, mikroklimáját. Ezeknek a zöldfelület rendeltetésével együtt kell meghatározniuk a telepítendő növények fajtáit. A kerttervező, a megrendelő és a kertépítő együttműködése a siker kulcsa a fenntartható zöldfelületek létrehozásában és fennmaradásában. A közös munkának az is része, ha nem sikerül a projekt, akkor az abban résztvevők, tervezők, kivitelezők akár anyagilag is felelőségre vonhatók.

Jan De Vries Hollandia egyik meghatározó faiskolájának tulajdonosa is. A faiskolai értékesítés mellett nyomon követi a telepített növények fejlődését, és az így tapasztaltakat megosztják mindenki-vel. Nyílt napokat szerveznek kertépítőknél, kerttervezőknél. Nem ritka a 120-200 résztvevő egy-egy ilyen rendezvényen. Fontosnak tartják, hogy a kertészetek is kicseréljék egymás között a tapasztalataikat.

Biológiai lebomló konténert fejlesztettek ki a növények számára. A növényeket a konténerrel együtt ültetik, így a műanyag göngyöleg sem terheli a környezetet.

Az előadó röviden összegezte a növényfelhasználás elmúlt években szerzett ta-

▲ Jan De Vries, a Holland Faiskolai Szövetség elnöke

pasztalatait. Megnőtt az igény az illatos és hosszú virágzási idejű növények iránt. Mivel drága a kézimunka, olyan növényeket részesítenek előnyben, amelyek elviselik a gépi kezelést. A fasorok telepítéséhez a megrendelők a nagyobb törzsátmérőjű, korosabb fákat kérik, hogy ne kelljen koronaalakítást végezniük. Az utcára a keskenyebb koronaformát, parkokba a szélesebbeket keresik. A cserjék közül azokat a fajtákat választják, amelyek elviselik a gépi metszést, és gyorsan takarják a talajt. Fontos, hogy a fajták gyors növekedésüknek köszönhetően, minél hamarabb nyomják el a gyomokat. A rózsafajtákkal szembeni igény, hogy gyorsan takarjanak, és így rövid idő alatt géppel metszhetővé váljanak.

A Green City elveknek megfelelően fontos, hogy a települések, különösen a városok, olvadjanak be a környezetükbe. Ehhez extenzív erdészeti fajtákra van szükség. A Green City program lehetőség, ami csak akkor lehet sikeres, és kivitelezhető, ha egyesítjük a társadalom és politika teherviselő képességét. Fontos a tudásmegosztás, az új ismeretek és a tapasztalatok átadása.

Megyesi Éva

**CSABA
RÁDIÓ**

Akciós árainkért hívja üzletkötőinket a +3666450104-es telefonszámon!